UNIVERSITATEA „ALEXANDRU IOAN CUZA” DIN IAȘI
FACULTATEA DE FILOSOFIE ȘI ȘTIINȚE SOCIAL-POLITICE
ȘCOALA DOCTORALĂ

TEZĂ DE DOCTORAT

Conducător de doctorat:
PROF. UNIV. DR. Virgil STOICA

Student-doctorand:
Nicoleta LOGHIN (DUMITRIU)

2026

UNIVERSITATEA „ALEXANDRU IOAN CUZA” DIN IAȘI
FACULTATEA DE FILOSOFIE ȘI ȘTIINȚE SOCIAL-POLITICE
ȘCOALA DOCTORALĂ

Domeniul: ȘTIINȚE POLITICE

Guvernarea electronică și rețelele sociale în relația autoritate publică locală – cetățeni, în regiunea de Nord-Est

REZUMATUL TEZEI DE DOCTORAT

Conducător de doctorat:
PROF. UNIV. DR. Virgil STOICA

Student-doctorand:
Nicoleta LOGHIN (DUMITRIU)

2026

Cuprinsul tezei de cercetare doctorală

Guvernarea electronică și rețelele sociale în relația autoritate publică locală – cetățeni, în regiunea de Nord-Est 6

METODOLOGIE 31

CAPITOLUL 1: GUVERNAREA ELECTRONICĂ – FUNDAMENTE TEORETICE ȘI CONCEPTUALE 32

1.1. Problematica guvernării în contextul regional și sistemele democratice 33

1.2. Guvernarea electronică în contextul guvernării democratice 37

1.3. Modele și tipologii de guvernare electronică 48

1.4. Serviciul public electronic 50

1.5. Factori teoretici determinanți ai guvernării electronice 52

1.6. Provocări și limitări în practica implementării guvernării electronice 53

CAPITOLUL 2: REȚELELE SOCIALE ÎN ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ 63

2.1. Concepte și definiții operaționale 64

2.2. Rolul rețelelor sociale în comunicarea instituțională 69

2.3. Facebook – instrument de comunicare în administrația publică 71

2.4. Dinamica utilizării Facebook: tendințe globale, europene și naționale 77

2.5. Măsurarea și evaluarea interacțiunii prin rețelele sociale 82

2.6. Perspective comparative și modele de interacțiune digitală 96

CAPITOLUL 3: METODOLOGIA CERCETĂRII 105

3.1. Fundamentare metodologică..... 106

3.2. Design-ul cercetării 117

3.3. Eșantion și perioadă de analiză..... 125

3.4. Teste statistice..... 148

3.5.Metodologia de colectare și măsurare a datelor web 154

3.6. Validarea metodologiei de cercetare 170

3.7. Analiza integrată a prezenței digitale..... 178

CAPITOLUL 4: EVALUAREA DIGITALIZĂRII ADMINISTRAȚIEI PUBLICE DIN REGIUNEA NORD-EST 194

4.1. Analiza corelațiilor dintre parametrii web și Facebook măsurați 196

4.2. Evaluarea comparativă a eficienței canalelor digitale analizate 201

4.3. Analiză contextuală și validare teoretică 207

4.4. Profunzimea interacțiunii pe fiecare canal 209

CAPITOLUL 5: GUVERNAREA ELECTRONICĂ ȘI REȚELELE SOCIALE ÎN (RE) CONFIGURAREA RELAȚIEI AUTORITATE PUBLICĂ – CETĂȚENI 215

5.1. Transformarea relației autoritate publică locală – cetățeni prin guvernare electronică și rețele sociale 215

5.2. Caracteristicile relației autoritate publică locală– cetățeni configurate prin canalele digitale 218

5.3. Tipologii ale relației configurate prin guvernare electronică și rețele sociale 220

5.4. Validarea ipotezelor cercetării 229

CAPITOLUL 6: OPTIMIZAREA RELAȚIEI AUTORITATE PUBLICĂ LOCALĂ – CETĂȚENI, PRIN GUVERNARE ELECTRONICĂ ȘI REȚELE SOCIALE 234

6.1. Cadrul strategic pentru optimizarea relației autoritate publică locală – cetățeni 235

6.2. Strategii specifice pentru optimizarea guvernării electronice și a utilizării rețelelor sociale 240

6.3. Direcții strategice și concluzii privind optimizarea realației autoritate publică locală – cetățeni, prin guvernare electronică și rețele sociale 246

6.4. Valorificarea potențialului rețelelelor sociale în (re)configurarea relației autoritate publică locală– cetățeni 253

6.5. Contribuții originale ale cercetării 259

A. Contribuții teoretice 259

B. Contribuții metodologice 262

C. Contribuții practice 264

D. Integrarea contribuțiilor 268

Concluzii generale 272

(1) Reluarea problemei și a demersului de cercetare 272

6.6. Limitări ale cercetării și strategii de atenuare 276

6.7. Direcții pentru cercetări viitoare 282

CONCLUZII FINALE 284

I. Cărți și monografii 286

II. Articole, capitole și lucrări de conferință 287

III. Rapoarte și studii instituționale 296

IV. Documente oficiale 297

V. Surse web și resurse online 297

Anexe 299

Anexa 1. web instituțional 299

Anexa 2. Instrument de tip chestionar Holzer și Kim (versiunea Stoica și Ilaș); 299

Anexa 3. Metodologia de analiză integrată a datelor 303

1. Metodologie pentru măsurarea duratei actualizărilor 303

1.1. Durata actualizărilor web 303

1.2. Durata postărilor Facebook 304

2. Metodologia de cuantificare a interacțiunilor web 304

3. Metodologia măsurării sincronizării între canale 305

3.1. Criterii de identificare a conținutului sincronizat 305

3.2. Metodologia de calcul a procentelor de sincronizare 305

4. Metodologia măsurării ratei de răspuns 306

4.1. Cuantificarea solicitărilor 306

4.2. Calculul ratei de răspuns 306

5. Metodologia de normalizare pentru comparabilitate între canale 307

5.1. Normalizarea scorurilor web 307

5.2. Normalizarea măsurătorilor Facebook 307

5.3. Coeficientul de echivalență pentru comparații directe 307

6. Metodologia de evaluare calitativă a interacțiunilor 308

6.1. Complexitatea feedback-ului 308

6.2. Persistența interacțiunii 308

7. Validarea statistică a clasificării profilurilor digitale 308

7.1. Criteriul de clasificare 309

7.2. Validarea robusteții clasificării 309

8. Calculul corelațiilor între parametrii specifici 309

Anexa 4. Considerații aplicative pentru operaționalizarea matricei de impact și oportunități 310

Precizare preliminară asupra naturii acestei anexe 310

Etapa 1: Diagnostic inițial – identificarea profilului digital actual 311

1.1. Evaluarea site-ului web instituțional 311

1.2. Evaluarea prezenței pe rețelele sociale (Facebook) 311

1.3. Plasarea în matricea de impact și oportunități 312

Etapa 2: Direcții strategice sugerate de cercetare și literatură 313

2.1. Profil: deficit de funcționalități (majoritatea orașelor – cazul cel mai frecvent) 313

2.2. Profil: deficit de utilizare (câteva orașe – cazuri rare) 313

2.3. Profil: coerență pozitivă (13% – excelență) 314

2.4. Problemă transversală: comunicarea unidirecțională 314

Etapa 3: Fenomenul „paradoxului dimensional" – implicații strategice 315

Etapa 4: Considerații privind monitorizarea și evaluarea progresului 316

4.1. Indicatori relevanți identificați în cercetare 316

4.2. Timeline-uri realiste 316

Etapa 5: Limitări ale cadrului orientativ și direcții pentru cercetări viitoare 317

Resurse bibliografice de referință 318

Concluzie 318

Lista tabelelor

Tabel 1: Sumar cercetări;
Tabel 2: Date Facebook, perioada 18 noiembrie -17 decembrie, 2024;
Tabel 3: Medii, mediane și deviații standard ale indicatorilor Facebook (18 nov - 17 dec 2024);
Tabel 4: Clasificare eșantion;
Tabel 5. Scorurile ponderate ale celor 23 de orașe (pe subdimensiuni și scor total);
Tabel 6. Scoruri pe itemi pentru evaluarea site-urilor web - Dimensiunea 5: Participarea cetățenească (Itemii 81-100);
Tabel 7: Scoruri medii pe subdimensiuni ale participării, pentru orașe mari (cluster/grupa 1) vs. orașe mici (cluster/grupa 2);
Tabel 8: Distribuția scorurilor totale ale celor 23 de orașe (intervale de valori și frecvențe);
Tabel 9: Distribuția scorurilor pe cele cinci subdimensiuni ale participării cetățenești (număr de orașe pe interval de scor);
Tabel 10: Compararea scorurilor pe subdimensiuni: Fălticeni vs. Suceava;
Tabel 11: Distribuția profilurilor strategice identificate în eșantion;
Tabel 12: Distribuția profilurilor digitale în eșantionul de cercetare
Tabel 13: Eficiența canalelor în funcție de complexitatea tehnică;
Tabel 14: Eficiența canalelor în funcție de frecvența actualizării;
Tabel 15: Comparație calitativă a interacțiunii pe Web vs. Facebook (complexitate, persistență, formalizare etc.);
Tabel 16: Implementarea funcționalităților pe site-ul web vs. pe pagina de Facebook;
Tabel 17: Volumul solicitărilor și eficiența răspunsului: comparație între web și Facebook;
Tabel 18: Cadrul de interpretare a matricei de impact și oportunități - Sinteză diagnostic și direcții de acțiune;

Lista figurilor

Figura 1. Cadrul conceptual al cercetării: interacțiunea digitală autoritate publică locală – cetățeni, prin guvernare electronică și rețele sociale
Figura 2. Funcționalități ale rețelelor sociale în administrația publică – schema conceptuală

Figura 3. Lanțul cauzal și conexiunile fundamentale în utilizarea rețelelor sociale de către administrația
Figura 4. Clasament platforme social media la nivel mondial, în 2023
Figura 5. Diagrama corespondenței între itemii chestionarului și indicatorii analizați
Figura 6. Calendar colectare date
Figura 7. Analiza interacțiunilor zilnice pe Facebook (18 nov - 17 dec 2024)
Figura 8. Vârfuri majore de interacțiune
Figura 9. Tipare de interacțiune și variabilitate temporală în cele două clustere de orașe (mari vs. mici)
Figura 10. Diferențe procentuale între performanțele orașelor mari și mici (valori medii)
Figura 11. Coeficienți de variație (CV) orașe mari/orașe mici
Figura 12. Corelația dintre numărul de postări și reacții
Figura 13. Corelația dintre reacții și comentarii
Figura 14. Corelația dintre comentarii și distribuiri
Figura 15. Matricea corelațiilor Spearman (date normalizate, n=23)
Figura 16. Reprezentare grafică a distribuției variabilelor analizate
Figura 17. Anomalii identificate în distribuția datelor colectate
Figura 18. Distribuția variabilelor – Q1, Q3, IQR
Figura 19. Distribuția variabilelor – identificarea valorilor extreme
Figura 20. Intensitatea corelațiilor
Figura 21. Analiza comparativă mediane orașe mari vs. orașe mici
Figura 22. Evoluția temporală a interacțiunilor (18 noiembrie - 17 decembrie 2024)
Figura 23. Reprezentare trend-uri cu procentele de scădere
Figura 24. Comparație orașe mari vs. orașe mici
Figura 25. Top 5 orașe
Figura 26. Distribuția scorurilor totale
Figura 27. Distribuția scorurilor pe subdimensiuni
Figura 28. Clasificarea orașelor după profilul dominant de participare
Figura 29. Profiluri comparative pe toate subdimensiunile Fălticeni vs. Suceava
Figura 30. Profiluri de interacțiune digitală – orașe din regiunea de Nord-Est
Figura 31. Matricea de impact și oportunități în relația autorități publice locale – cetățeni

Guvernarea electronică și rețelele sociale în relația autoritate publică locală – cetățeni, în regiunea de Nord-Est

I. CADRUL GENERAL AL CERCETĂRII

1.1. Problema de cercetare și motivația studiului

Prezenta teză doctorală se înscrie la intersecția a două mari tendințe ale transformării digitale contemporane: extinderea guvernării electronice în administrația publică și intensificarea utilizării rețelelor sociale ca platforme de comunicare instituțională.

Problema fundamentală investigată este aceea a decalajului structural dintre potențialul teoretic al instrumentelor digitale de a transforma relația autoritate publică – cetățeni și utilizarea lor efectivă, adesea fragmentată și nestrategică, de către administrațiile publice locale din România. Regiunea de Nord-Est, una dintre cele mai sărace regiuni ale țării, constituie un teren de cercetare care privilegiază cercetarea tocmai datorită paradoxurilor pe care le generează: deși defavorizată economic, ea ocupă locul al doilea în performanța digitală la nivel național, conform referințelor bibliografice analizate. Această realitate ridică întrebări fundamentale despre relația dintre resurse, strategie și performanță în guvernarea electronică locală.

Teza doctorală investighează în ce măsură instrumentele digitale – site-urile web instituționale și platforma socială Facebook – contribuie la (re)configurarea relației dintre autoritățile publice locale și cetățeni, **cum** sunt utilizate aceste instrumente în practica administrativă curentă, **ce** tipare și profiluri de interacțiune pot fi identificate și **ce** strategii de optimizare pot fi formulate pe baza evidențelor empirice colectate.

Concret, demersul de cercetare a urmărit să clarifice nu doar **dacă** autoritățile locale folosesc aceste instrumente, ci și **cum** le folosesc, **ce** impact au asupra relației cu cetățenii, **de ce** rezultatele sunt semnificativ diferite și **care** sunt modelele eficiente de implementare.

1.2. Obiectivele cercetării

Cercetarea doctorală a urmărit trei obiective principale, complementare și convergente:

Obiectivul 1: Evaluarea utilizării guvernării electronice în relația autoritate publică locală – cetățeni la nivelul celor 23 de orașe mari și mici din regiunea de Nord-Est, prin analiza comparativă a site-urilor web instituționale pe cinci subdimensiuni ale participării cetățenilor: informare, consultare, deliberare, decizie, monitorizare.

Obiectivul 2: Analiza interacțiunii prin rețelele sociale (Facebook) între autoritățile publice locale și cetățeni, prin măsurarea frecvenței, tipologiei și eficienței postărilor, a ratelor de interacțiune și a tiparelor temporale ale activității digitale.

Obiectivul 3: Măsurarea impactului integrat al instrumentelor digitale asupra relației autoritate publică locală – cetățeni, prin identificarea corelațiilor dintre performanța web și interacțiunea pe Facebook, caracterizarea profilurilor de interacțiune digitală ale autorităților publice locale și formularea de recomandări strategice fundamentate empiric.

1.3. Ipotezele cercetării

Cercetarea a pornit de la șapte ipoteze generale, care acoperă trei dimensiuni – transformările generale aduse de digitalizare (I.1–I.3), factorii de eficacitate a interacțiunii digitale (I.4, I.5, I.7) și complementaritatea celor două canale (I.6) –, testate ulterior prin metode statistice adecvate.

I.1 (Transformări instituționale): Adoptarea instrumentelor digitale influențează semnificativ relația dintre structurile și procesele administrative tradiționale și cetățeni.

I.2 (Preferința pentru social media): Autoritățile publice locale utilizează mai intens rețelele sociale decât site-urile web oficiale

pentru comunicare, datorită audienței mai largi și mai active pe aceste platforme.

I.3 (Caracteristici instituționale): Nivelul de adopție a guvernării electronice este determinat de caracteristicile instituționale ale administrației publice locale.

I.4 (Disparități digitale): Există diferențe semnificative în nivelul de interacțiune și participare digitală între orașele mari și cele mici din regiunea de Nord-Est.

I.5 (Conținut multimedia): Mesajele personalizate și conținutul multimedia generează o creștere superioară a interacțiunii față de comunicarea standard.

I.6 (Corelație web-Facebook): Există o corelație pozitivă între scorurile web și nivelul de interacțiune pe Facebook.

I.7 (Participare civică): Prezența activă și constantă pe platformele sociale contribuie la creșterea participării civice.

1.4. Structura tezei

Teza doctorală este organizată în șase capitole principale, precedate de o introducere generală și urmate de concluzii, bibliografie și patru anexe. Volumul total al lucrării este de 319 pagini, incluzând 31 de figuri, 18 tabele și 242 de note de subsol. Bibliografia cuprinde 169 de surse, structurate în cinci categorii:

cărți și monografii (21), articole și lucrări de conferință (127), rapoarte și studii instituționale (10), documente oficiale (1) și surse web (10).

Primele două capitole construiesc cadrul teoretic; Capitolul 3 prezintă metodologia cercetării; Capitolul 4 evaluează digitalizarea administrației publice; Capitolul 5 interpretează empiric (re)configurarea relației autoritate publică locală-cetățeni; Capitolul 6 formulează strategii de optimizare și prezintă contribuțiile originale.

1.5. Cuvinte cheie: *Guvernare electronică; rețele sociale; Facebook; participare cetățenească; autorități publice locale urbane; regiunea de Nord-Est; comunicare digitală; transformare instituțională; paradox dimensional; deficit de funcționalități; complementaritate asimetrică web-social media.*

Schema de mai jos sintetizează arhitectura cercetării: autoritățile publice locale interacționează cu cetățenii prin două canale digitale complementare – guvernarea electronică (prin site-urile web instituționale) și rețelele sociale (prin paginile oficiale de Facebook) –, formând împreună un ecosistem al interacțiunii digitale, în care cetățenii (re)configurează la rândul lor aceste spații

prin reacțiile, comentariile și implicarea lor. Modelul propus este reprezentat grafic în Figura 1.

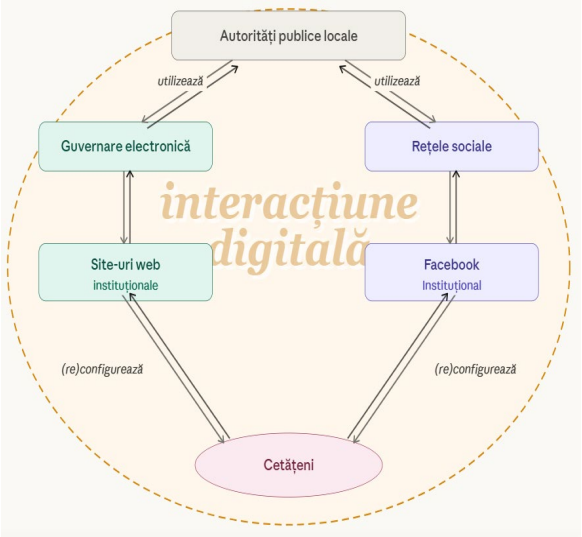

Figura 1. *Cadrul conceptual al cercetării: interacțiunea digitală autoritate publică locală – cetățeni, prin guvernare electronică și rețele sociale*; **Sursa**: *elaborare proprie*

Fundamentele teoretice și empirice ale acestei investigații sunt dezvoltate în primele două capitole ale tezei, prezentate sintetic în secțiunile următoare.

II. FUNDAMENTE TEORETICE ȘI CADRUL POLITOLOGIC (Capitolul 1 al tezei)

2.1. Conceptul de guvernare electronică – perspective teoretice

Capitolul 1 al tezei construiește cadrul teoretic al cercetării prin ancorarea demersului empiric în tradiția clasică a științelor politice. Guvernarea electronică este abordată nu ca simplă digitalizare a serviciilor administrative, ci ca fenomen politic și social complex, care (re)configurează raporturile de putere, legitimitate și participare specifice democrației. Din acest punct de vedere, fundamentarea teoretică este realizată recurgând la trei autori de referință ai politologiei occidentale, fiecare contribuind la înțelegerea unui aspect distinct al transformării digitale a relației autoritate publică – cetățeni. Cei trei autori operează la niveluri analitice complementare și progresiv aprofundate: **de la ce ar trebui să realizeze** democrația digitală (Dahl), **la de ce există variații** în adoptarea ei între sisteme (Lijphart) și până la **de ce apar rezistențe** la implementare în interiorul instituțiilor (Peters).

Prin conceptul său de poliarhie, Dahl oferă grila normativă a cercetării – fundamentând teoretic **de ce** participarea cetățenească contează democratic. Operaționalizarea empirică a acestui cadru normativ, adică **cum** se măsoară participarea în practica administrativă digitală, este realizată prin instrumentul Holzer și Kim (2003), adaptat de Stoica și Ilaș (2009): cele cinci subdimensiuni ale participării cetățenești evaluate – **informare, consultare, deliberare, decizie, monitorizare** – sunt compatibile

cu criteriile democrației autentice dahilene[1] fără a deriva direct din acestea. Articularea celor două cadre a permis măsurarea empirică a decalajului dintre potențialul democratic al instrumentelor digitale și utilizarea lor efectivă de către cele 23 de autorități publice urbane analizate.

Aplicând grila analitică a lui Lijphart, diferențele în adoptarea guvernării electronice pot fi parțial explicate prin caracteristicile modelului democratic: sistemele consensualiste, cu descentralizare și autonomie locală ridicate, creează premise mai favorabile participării cetățenești digitale – cadru relevant tocmai prin contrast cu modelul majoritar românesc, în care autonomia locală limitată contribuie la explicarea deficitelor participative documentate empiric în cele 23 de autorități publice locale analizate.[2]

Peters a oferit cadrul pentru înțelegerea rezistențelor instituționale la transformarea digitală prin perspectiva birocrației ca actor autonom.[3] Cultura organizațională conservatoare, teama de pierderea controlului și lipsa competențelor digitale reprezintă,

[1] Robert A. **Dahl**, *Polyarchy: Participation and Opposition*, Yale University Press, New Haven, 1971.
[2] Arend **Lijphart**, *Patterns of Democracy: Government Forms and Performance in Thirty-Six Countries*, Yale University Press, New Haven, 1999.
[3] Guy B. **Peters**, *The Politics of Bureaucracy: An Introduction to Comparative Public Administration*, ediția a VI-a, Routledge, London, 2010.

în această perspectivă, factori care explică atât deficitul de funcționalități prezent la aproximativ 60% dintre autoritățile publice analizate, cât și pasivitatea digitală instituțională înregistrată în perioada crizei democratice din noiembrie–decembrie 2024.

2.2. Evoluția guvernării electronice – de la 1.0 la 2.0

Teza urmărește evoluția paradigmatică a guvernării electronice de la modelul 1.0 – preponderent informativ și unidirecțional, centrat pe publicarea de documente și informații administrative pe site-uri web statice – spre modelul 2.0, caracterizat prin interactivitate crescută, dialog bidirecțional, rețele sociale integrate și co-crearea politicilor publice cu cetățenii. Această tranziție nu este uniformă sau liniară (datele empirice ale prezentei cercetări demonstrează că 56,5% dintre autoritățile publice locale urbane din Nord-Est operează preponderent în paradigma 1.0, față de 43,5% cu trăsături ale paradigmei 2.0 – cf. Capitolul 4 al tezei). Distribuția inegală reflectă caracterul fragmentat și contextual al transformării digitale în administrația publică locală – un fenomen explicabil prin prisma cadrelor teoretice care abordează guvernarea ca proces sistemic, supus unor presiuni structurale mai largi.

Literatura internațională de referință include contribuții fundamentale care conturează traiectoria adoptării instrumentelor digitale în administrația publică. De exemplu, Kettl analizează transformarea guvernării ca proces sistemic generat de globalizare și **devoluție**, (termen pe care autorul îl explică drept transferul de competențe de la nivel central către niveluri administrative locale) arătând că aceste procese reconfigurează profund raportul dintre administrația publică și mediul său[4] – cadru teoretic relevant pentru înțelegerea distribuției fragmentate a paradigmelor de guvernare electronică identificate în regiunea de Nord-Est.

2.3. Cadrul teoretic al participării digitale

Capitolul 1 tratează participarea digitală cetățenească drept perspectivă teoretică distinctă în cadrul guvernării electronice, alături de perspectivele administrativă și sistemică. Sunt analizate tensiunile dintre eficiența administrativă și participarea democratică, precum și potențialul transformativ al instrumentelor digitale în reconfigurarea relației autoritate publică-cetățeni. Cadrele analitice clasice ale participării cetățenești – scala lui Arnstein și conceptul de cultură civică al lui Almond și Verba –

[4] Donald F. **Kettl**, „The transformation of governance: globalization, devolution, and the role of government", în: *Public Administration Review*, vol. 60, nr. 6, 2000, pp. 488–497.

sunt aplicate în Capitolul 5 al tezei doctorale ca fundamente teoretice ale tipologiei modelelor relaționale identificate în urma analizei empirice.[5]

2.4. Întrebările teoretice de cercetare

Pe baza literaturii analizate, în Capitolul 1 se formulează patru întrebări teoretice fundamentale care orientează întregul demers de cercetare:

Î.1: *Cum transformă guvernarea electronică și rețelele sociale relația fundamentală dintre autoritatea publică locală și cetățeni*?

Î.2: *De ce autoritățile publice par să prefere rețelele sociale în detrimentul site-urilor web proprii*?

Î.3: *Cum influențează adoptarea guvernării electronice și a rețelelor sociale relația autoritate publică – cetățeni*?

Î.4: *Cum pot afecta disparitățile digitale implementarea guvernării electronice la nivel local*?

Sinteza literaturii analizate conturează o realitate în care guvernarea electronică și rețelele sociale dețin un potențial transformator semnificativ, însă materializarea acestuia depinde de

[5] Sherry R. **Arnstein**, „A Ladder of Citizen Participation", în: *Journal of the American Institute of Planners*, vol. 35, nr. 4, 1969, pp. 216–224; Gabriel A. **Almond** și Sidney **Verba**, *The Civic Culture: Political Attitudes and Democracy in Five Nations*, Princeton University Press, Princeton, 1963, p. 13.

factori contextuali, instituționali și strategici pe care doar investigația empirică îi poate surprinde în specificitatea lor locală.

III. REȚELELE SOCIALE ÎN ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ LOCALĂ (Capitolul 2 al tezei)

3.1. Social media și transformarea relației instituționale

Capitolul 2 analizează literatura internațională privind utilizarea rețelelor sociale de către autoritățile publice locale, cu accent pe platforma Facebook drept instrument dominant de comunicare instituțională. Demersul a urmărit să răspundă celor patru întrebări teoretice de cercetare, formulate și redate anterior, prin trecerea în revistă a cercetărilor empirice din multiple contexte geografice și administrative.

Studii de referință ca cel al lui Mossberger, Wu și Crawford privind adopția Facebook în cele mai mari 75 de orașe americane documentează o creștere spectaculoasă: de la 13% adoptare în 2009 la 87% în 2011. Această expansiune rapidă demonstrează că rețelele sociale au depășit statutul de canal auxiliar, devenind platforme principale de comunicare instituțională. Autorii identifică însă, o incoerență practică: deși adoptarea este masivă, în practică predomină strategiile de comunicare unidirecțională de tip push, indicatorii unui dialog autentic cu cetățenii rămânând

limitați[6]. Graham, Avery și Park arată, pe baza unui sondaj aplicat la 307 oficiali din administrații locale americane din 44 de state, că amploarea utilizării rețelelor sociale – și nu numărul instrumentelor folosite – se asociază pozitiv cu capacitatea oficialilor locali de a gestiona o situație de criză, în condițiile unor bugete și resurse limitate[7].

3.2. Preferința autorităților publice locale pentru social media

Literatura de referință identifică sistematic mai multe motive structurale care explică preferința autorităților publice locale pentru platformele sociale față de site-urile web instituționale.

Un prim factor îl constituie familiaritatea platformei: cetățenii utilizează deja Facebook în viața cotidiană, ceea ce reduce considerabil barierele de acces la informațiile instituționale. Un al doilea factor, cu implicații practice directe, este diferența de eficiență temporală și financiară: potrivit măsurătorilor prezentei cercetări, o postare pe Facebook necesită între 15 și 30 de minute, față de 2 până la 5 ore pentru o actualizare a site-ului web

[6] Karen **Mossberger**, Yonghong **Wu**, Jared **Crawford**, „Connecting citizens and local governments? Social media and interactivity in major U.S. cities", în: *Government Information Quarterly*, vol. 30, nr. 4, 2013, pp. 351–358.

[7] Melissa W. **Graham**, Elizabeth J. **Avery**, Sejin **Park**, „The role of social media in local government crisis communications", în: *Public Relations Review*, vol. 41, nr. 3, 2015, pp. 386–394.

instituțional. Interactivitatea imediată a platformei – posibilitatea de a primi feedback în timp real, de a răspunde la comentarii și de a monitoriza reacțiile cetățenilor – reprezintă un al treilea avantaj structural. Democratizarea comunicării constituie un factor suplimentar: eliminarea barierelor tehnice permite chiar și administrațiilor cu resurse limitate să mențină o prezență digitală activă și vizibilă. În fine, accesul la o audiență mult mai largă și segmentabilă față de vizitatorii obișnuiți ai site-ului web completează tabloul avantajelor percepute.

În contrast, literatura semnalează riscuri inerente acestei preferințe: comunicarea inconsistentă și fragmentată în absența unei strategii coerente, risipa de resurse prin eforturi necoordonate, pierderea oportunităților de a maximiza impactul interacțiunii cu cetățenii, precum și provocările legate de controlul mesajului și de discrepanțele de participare.

3.3. Contexte comparative

Capitolul 2 include o secțiune comparativă, analizând evoluția guvernării electronice în Statele Unite (pe baza studiului longitudinal al lui Epstein pentru un interval de timp începând cu 2000 până în inclusiv 2019) și în România (pe baza cercetărilor lui Stoica și Ilaș, 2009; Gavriluță, Stoica și Fârte, 2022).

Studiul lui Epstein demonstrează că adoptarea site-urilor web a crescut de la sub 9% în 1995 la 100% în 2014. Până în 2019, 96,4% dintre orașe aveau prezență pe social media, utilizând în medie 3,3 platforme. Factorul cel mai puternic asociat cu adoptarea rămâne conform autorului acestui studiu, mărimea populației, nu prosperitatea economică.[8]

Cercetători români confirmă prin studiile lor un progres modest dar consistent: scorul mediu al performanței în guvernare electronică a crescut de la 23,11 la 27,57 (din maxim 100) între 2019 și 2022. Un rezultat neașteptat este că regiunea Nord-Est, cea mai defavorizată economic, se situa pe locul al doilea în performanța digitală la nivel național (după București). Participarea digitală a înregistrat, îngrijorător, o tendință descendentă (de la 2,12 la 1,79), indicând că expansiunea tehnică nu s-a tradus automat în adâncirea democratizării.[9]

[8] Ben **Epstein**, „Two decades of e-government diffusion among local governments in the United States", în: *Government Information Quarterly*, vol. 39, nr. 4, 2022, art. 101665.

[9] Virgil **Stoica**, Andrei **Ilaș**, „Romanian Urban e-Government. Digital Services and Digital Democracy in 165 Cities", în: *Electronic Journal of e-Government*, vol. 7, nr. 2, 2009, pp. 171–182; Nicu **Gavriluță**, Virgil **Stoica**, Gheorghe Ilie **Fârte**, „The Official Website as an Essential E-Governance Tool: A Comparative Analysis of the Romanian Cities' Websites in 2019 and 2022", în: *Sustainability*, vol. 14, nr. 11, 2022, art. 6863.

3.4. Tipologii de interacțiune și tendințe emergente

Pe baza bibliografiei de referință, Capitolul 2 identifică patru tipologii principale de interacțiune digitală în administrația publică locală: **informarea** (unidirecțională, adoptată universal), **diseminarea de conținut** (creștere rapidă, predominanță a postărilor pe social media), **comunicarea bidirecțională** (prezentă sporadic, frecvent insuficient susținută instituțional) și **strategiile cross-platform complexe** (adoptate de administrațiile de avangardă, integrând multiple canale și instrumente participative avansate).

Principala concluzie a Capitolului 2 este că rețelele sociale sunt complementare, nu substitutive infrastructurii web instituționale: facilitează diseminarea rapidă și feedbackul vizibil, în timp ce site-urile susțin arhitectura informațională și procesele formale. Gradul de participare observat variază semnificativ între contexte, demonstrând că succesul nu depinde de tehnologie, ci de strategie, leadership și cultură organizațională.

Verificarea empirică a acestor concluzii teoretice a impus construirea unui design metodologic adaptat complexității fenomenului studiat, prezentat în secțiunea următoare.

IV. METODOLOGIA CERCETĂRII (Capitolul 3 al tezei)

4.1. Design-ul cercetării

Capitolul 3 prezintă metodologia originală a cercetării, structurată pe trei dimensiuni complementare de analiză. Design-ul comparativ-integrat are la bază 23 × 2 = 46 de unități de analiză (23 autorități publice urbane × 2 canale digitale), permițând atât comparații individuale și inter-cluster, cât și analiza corelațiilor dintre cele două platforme.

Cercetarea a îmbinat metode cantitative (evaluare sistematică pe baza unui chestionar structurat, analiză statistică cu teste Spearman, Mann-Whitney U, Shapiro-Wilk și χ^2) cu analiza calitativă a conținutului postărilor și a tiparelor de comunicare instituțională. Această triangulare metodologică a asigurat complementaritatea perspectivelor cantitative și calitative în interpretarea fenomenului studiat.

4.2. Eșantionul de cercetare

Eșantionul de cercetare este format din 23 de autorități publice urbane din regiunea de Nord-Est a României, distribuite în două clustere: Clusterul 1 / Orașe mari și Clusterul 2 / Orașe mici. Criteriul de incluziune îl reprezintă importanța administrativă și economică a unității administrativ-teritoriale în cadrul regiunii,

eșantionul cuprinzând municipii reședință de județ, municipii cu relevanță economică și istorică regională, precum și orașe cu rol administrativ semnificativ la nivel județean.

Clusterul 1 / Orașe mari (7 municipii: 6 reședințe de județ și Bârlad, municipiu cu importanță economică și istorică regională): Iași, Botoșani, Piatra Neamț, Suceava, Bacău, Vaslui și Bârlad.

Clusterul 2 / Orașe mici (8 municipii și 8 orașe): Fălticeni, Rădăuți, Câmpulung Moldovenesc, Huși, Moinești, Onești, Dorohoi, Roman (municipii) și Comănești, Darabani, Flămânzi, Hârlău, Negrești, Târgu Frumos, Bicaz, Târgu Neamț (orașe).

4.3. Instrumentul de colectare a datelor web

Evaluarea site-urilor web instituționale s-a realizat prin aplicarea unui chestionar adaptat de Stoica și Ilaș în studiul din 2009, după modelul Holzer și Kim (2005) – instrumentul de referință internațional pentru evaluarea guvernării electronice urbane. O contribuție metodologică importantă a prezentei cercetări constă în rescalarea dimensiunii 5 a instrumentului de la o structură tehnică cu un scor maxim brut de 55 de puncte la una cu un scor maxim de 50 de puncte. Pentru analiza comparativă rescalarea scorurilor brute s-a realizat la un sistem standardizat de 50 de puncte, prin aplicarea următorilor factori de conversie:

informarea – scor brut × (10/7) = 1,429; consultarea – scor brut × (10/18) = 0,556; deliberarea – scor brut × (10/15) = 0,667; decizia – scor brut × (10/3) = 3,333; monitorizarea – scor brut × (10/12) = 0,833. Rescalarea a făcut ca fiecare subdimensiune să aibă un scor maxim egal de 10 puncte, iar scorul total maxim ponderat să fie de 50 de puncte (5 subdimensiuni × 10 puncte).

Cele cinci subdimensiuni ale dimensiunii 5 „Participarea cetățenilor" evaluate și itemii aferenți sunt:

Informare: disponibilitatea și calitatea informațiilor publice (publicații, documente, rapoarte, contacte, legislație).

Consultare: mecanismele de colectare a opiniilor cetățenilor (sondaje, formulare de feedback, consultări publice online).

Deliberare: platformele de interacțiune aprofundată (forumuri de discuție, e-întâlniri, spații virtuale de dezbatere, video online).

Decizie participativă: instrumentele de implicare a cetățenilor în luarea deciziilor (e-petiții, bugete participative, e-referendumuri, co-creare politici).

Monitorizare și evaluare: indicatori de performanță publici, sisteme de urmărire a sesizărilor, mecanisme de feedback continuu.

Perioada de colectare a datelor web: 15 februarie - 15 martie 2025 (30 de zile calendaristice). Au fost colectate 23 × 100 = 2.300 puncte de date.

4.4. Instrumentul de colectare a datelor Facebook

Analiza activității pe platforma Facebook a fost realizată cu ajutorul instrumentului Socialinsider, care a permis extragerea datelor agregate aferente paginilor instituționale publice incluse în eșantion. Au fost colectați patru indicatori principali pentru fiecare autoritate publică locală din eșantionul de cercetare: numărul total de postări, numărul de reacții (like, love, wow, sad, angry), numărul de comentarii și numărul de distribuiri (shares).

Perioada de colectare a datelor Facebook: 18 noiembrie - 17 decembrie 2024 (30 de zile calendaristice). Total date colectate: 394 de postări analizate, generând 37.860 de interacțiuni (30.722 reacții + 2.972 comentarii + 4.166 distribuiri).

Alegerea acestei perioade a coincis cu un moment de maximă intensitate politică în România: alegerile parlamentare (1 decembrie 2024) și criza democratică generată de anularea alegerilor prezidențiale (6 decembrie 2024), situație fără precedent. Acest context excepțional a transformat limitarea temporală aparentă într-o oportunitate analitică unică pentru observarea comportamentului digital al autorităților publice locale în condiții de criză democratică acută.

4.5. Metodele de analiză statistică

Distribuțiile non-normale ale variabilelor au impus utilizarea metodelor statistice neparametrice. Analiza corelațiilor dintre parametrii web și Facebook s-a realizat prin testul Spearman (coeficient de corelație pentru variabile ordinale și non-normal distribuite), însoțit de teste de semnificativitate. Comparațiile dintre cele două clustere (orașe mari vs. mici) au utilizat testul Mann-Whitney U. Verificarea normalității distribuțiilor s-a efectuat prin testul Shapiro-Wilk (pentru eșantioane mici), iar asocierea dintre clusterul orașelor și profilul digital a fost testată prin χ^2 ($\chi^2 = 11{,}43$; $df = 3$; $p = 0{,}010$).

4.6. Profilurile digitale identificate prin analiza integrată

Analiza integrată a datelor web și Facebook a condus la identificarea a patru profiluri distincte de interacțiune digitală (secțiunile 3.7.9–3.7.11 ale tezei).

Profilul ***Digital Integrator***, prezent la 30,4% dintre administrații publice (7 unități), descrie orașele cu performanță ridicată sau medie pe ambele canale și cu o strategie digitală integrată vizibilă – Fălticeni, Suceava și Huși reprezentând cazurile paradigmatice.

Profilul ***Web Champion***, întâlnit la 26,1% dintre administrații (6 unități), caracterizează autoritățile publice cu funcționalități web bine dezvoltate, dar cu o interacțiune scăzută pe Facebook – o asimetrie care sugerează o prioritizare a conformității administrative în detrimentul dialogului civic informal.

Profilul ***Social Media Performer***, prezent la 21,7% dintre administrații (5 unități) și ilustrat de Iași, Bacău și Piatra Neamț, inversează asimetria anterioară: prezența activă pe Facebook nu este susținută de funcționalități participative echivalente pe site-urile web instituționale.

În fine, profilul ***Digital Laggard***, de asemenea prezent la 21,7% (5 unități), descrie administrații cu performanțe scăzute pe ambele canale, între care se remarcă paradoxal municipiul Botoșani – al treilea cel mai mare oraș din eșantion –, a cărui prezență în această categorie confirmă că dimensiunea urbană nu garantează maturitatea digitală.

Pe baza acestui design și a datelor colectate, secțiunile următoare prezintă rezultatele analizei empirice a celor două canale digitale investigate.

V. EVALUAREA DIGITALIZĂRII ADMINISTRAȚIEI PUBLICE (Capitolele 3–4 ale tezei)

5.1. Rezultatele analizei site-urilor web instituționale

Distribuția scorurilor pe cele cinci subdimensiuni ale participării a indicat o ierarhie semnificativă a priorităților instituționale implicite. Informarea s-a situat pe primul loc, cu un scor mediu de 3,41 din 10 puncte posibile (34,1% din capacitatea maximă), confirmând că publicarea de conținut a reprezentat dimensiunea cea mai consolidată a prezenței digitale a autorităților locale urbane. Deliberarea (2,76/10) și decizia participativă (2,61/10) au ocupat poziții intermediare, în timp ce consultarea (1,52/10) și monitorizarea (1,45/10) au rămas dramatic subdezvoltate – aceasta din urmă, realizată la doar 14,5% din potențialul maxim, a indicat absența cvasi-generalizată a mecanismelor de urmărire a sesizărilor și de evaluare continuă a satisfacției cetățenilor. Scorul total mediu regional de 11,74 din 50 de puncte posibile – reprezentând 23,48% din capacitatea maximă de participare digitală – a plasat administrațiile publice din Nord-Est în etapa incipientă a guvernării electronice participative, cu un potențial transformator în mare parte nevalorificat.

5.2. Performeri regionali și cazuri extreme

Fălticeni s-a detașat ca lider regional absolut cu un scor compozit de 24,44/50, cu peste 50% mai mult decât următorul clasat. Primăria Fălticeni a combinat un site web cu funcționalități avansate (scor maxim la deliberare – 10/10) cu o prezență activă pe Facebook. Alte performanțe remarcabile: Suceava a excelat la consultare (7,78/10), Huși la informare (6,67/10), Bacău și Rădăuți la deliberare (5/10 fiecare).

La polul opus, administrații precum Dorohoi, Hârlău și Comănești au prezentat cele mai scăzute scoruri din eșantion (între 5,00 și 6,11 din 50), cu funcționalități participative aproape absente. Botoșani – al treilea cel mai mare oraș din eșantion – s-a regăsit în profilul digital minim, cu un scor web de 7,50, demonstrând că dimensiunea urbană nu garantează performanța digitală.

5.3. Rezultatele analizei activității pe Facebook

Analiza activității pe platforma Facebook pentru perioada 18 noiembrie - 17 decembrie 2024 a evidențiat o serie de tipare semnificative la nivelul celor 23 de autorități publice locale:

Total postări: 394 (medie 0,57 postări/zi per autoritate);

Total interacțiuni: 37.860 (medie 96,09 interacțiuni/postare);

Structura interacțiunilor: reacții 30.722 (81,2%), distribuiri 4.166 (11%), comentarii 2.972 (7,9%);

Rata de răspuns la comentarii: 38% (media regională);

Rata de răspuns la mesaje private: 53%.

Performeri pe Facebook: Iași (169,7 interacțiuni/postare; 1,53 postări/zi), Suceava (146,7 interacțiuni/postare; 1,37 postări/zi), Bacău (131,9 interacțiuni/postare). La polul opus, Dorohoi, Hârlău și Botoșani au înregistrat sub 30 de interacțiuni per postare.

5.4. Analiza temporală a interacțiunilor

Datele temporale au indicat tipare comportamentale consistente: vârfuri de interacțiune la mijlocul săptămânii (marți-joi, cu 15-25% mai multe interacțiuni decât weekend-urile), scăderi semnificative în zilele de sâmbătă și duminică (platformele instituționale sunt subutilizate tocmai când cetățenii au cel mai mult timp liber pentru interacțiune digitală), variabilitate extremă a postărilor (între 2 și 26 per zi la nivel agregat).

Două anomalii importante au fost identificate: vârful excepțional din 23 noiembrie (3.203 reacții, fără o creștere proporțională a comentariilor) – corelat cu evenimente de semnificație publică – și scăderea bruscă din 17 decembrie (28 reacții, 0 comentarii, 0 distribuiri), în contextul crizei post-electorale.

5.5. Comparație între cele două clustere

Analiza comparativă a diferențelor procentuale dintre cele două clustere pe activitatea Facebook a produs un rezultat surprinzător, contrar așteptărilor bazate pe literatura internațională. Orașele mici au înregistrat avantaje semnificative la postări (+22,81%), comentarii (+17,33%) și distribuiri (+65,57%), în timp ce orașele mari au păstrat un avantaj modest la reacții (-13,90% în defavoarea orașelor mici) și la interacțiunile totale (-6,43% în defavoarea orașelor mici). Pe site-urile web, orașele mici au obținut scoruri superioare la subdimensiunile decizie (3,12 vs. 1,43) și monitorizare (1,56 vs. 1,19), în timp ce orașele mari au excelat la consultare (2,06 vs. 1,28). Scorul total mediu al orașelor mici (12,32) l-a depășit pe cel al orașelor mari (10,39).

5.6. Corelațiile dintre parametrii web și Facebook

Analiza corelațiilor a constituit contribuția metodologică centrală a Capitolului 4. La nivel general, s-a identificat o corelație pozitivă moderată ($\rho = 0,43$; $p < 0,05$) între scorul total al site-urilor web și nivelul total de interacțiuni pe Facebook, confirmând complementaritatea și nu substituția celor două canale. Corelațiile specifice pe subdimensiuni au evidențiat relații diferențiate:

Consultare web – Comentarii Facebook: $\rho = 0,64$ (cea mai puternică corelație – administrațiile cu mecanisme formale de consultare generează mai mult feedback informal pe Facebook, sugerând o cultură organizațională orientată spre dialog);

Sondaje/Video online – Reacții Facebook: $\rho = 0,61$ (administrațiile cu instrumente interactive diverse stimulează reacțiile pe social media);

Deliberare web – Reacții Facebook: $\rho = 0,51$ (platformele de dialog formal sunt asociate cu participare mai activă pe social media);

Feedback web – Comentarii Facebook: $\rho = 0,42$ (consistență în capacitatea de stimulare a feedbackului cetățenesc pe ambele canale);

Informare web – Distribuiri Facebook: $\rho = 0,29$ (corelație slabă – calitatea informațiilor de pe site nu predetermină diseminarea pe rețelele sociale);

Decizie web – Interacțiuni Facebook: $\rho = 0,18$ (corelație foarte slabă – mecanismele formale de co-decizie nu se reflectă în comunicarea informală de pe Facebook);

Această distribuție asimetrică a corelațiilor constituie fundamentul empiric al modelului teoretic complementaritate asimetrică, una dintre contribuțiile originale ale tezei.

5.7. Eficiența comparativă a canalelor digitale

Analiza eficienței comparative dintre site-urile web și Facebook a produs rezultate clare în favoarea platformei sociale, din perspectiva raportului interacțiuni/efort investit:

Facebook: 96,09 interacțiuni per postare, la 15-30 minute per postare → 192-384 interacțiuni per oră investită;

web: ~15 interacțiuni per actualizare, la 2-5 ore per actualizare → 3-7,5 interacțiuni per oră investită;

Așadar Facebook a generat de 25-128 de ori mai multe interacțiuni per oră de lucru investit. Diferența de eficiență a explicat în mare măsură preferința structurală a administrațiilor pentru Facebook, confirmând Ipoteza 2. Totuși, analiza a subliniat că strategia optimă nu implică abandonarea site-ului web, ci specializarea strategică a celor două canale: site-ul web pentru funcționalitățile formale, arhivarea documentară și îndeplinirea cerințelor legale de transparență, iar Facebook pentru dialogul civic activ, comunicarea frecventă și interacțiunea comunitară.

5.8. Paradoxul contextual – eșecul mobilizării în plină criză democratică

Una dintre constatările mai surprinzătoare ale Capitolului 4 a fost paradoxul contextual: în cea mai intensă perioadă electorală

din istoria recentă a României, culminând cu anularea alegerilor prezidențiale, autoritățile publice locale au menținut o prezență digitală minimală și au înregistrat o scădere de 15% față de așteptări. Frecvența medie de postare de doar 0,57 postări/zi, rata de răspuns la comentarii de 38% și absența totală a strategiilor de combatere a dezinformării au transformat conceptul de deficit de funcționalități dintr-o simplă ineficiență tehnică într-o vulnerabilitate structurală a democrației locale. Această pasivitate digitală în fața unei crize informaționale majore a ridicat întrebări fundamentale privind reziliența democratică a instituțiilor locale în era digitală.

Constatările empirice au constituit un reper în interpretarea modului în care instrumentele digitale (re)configurează relația dintre autoritățile publice locale și cetățeni.

VI. RECONFIGURAREA RELAȚIEI AUTORITATE PUBLICĂ – CETĂȚENI (Capitolul 5 al tezei)

6.1. Transformarea relației prin canale digitale

Capitolul 5 interpretează datele empirice din perspectiva (re)configurării relației dintre autoritățile publice locale și cetățeni, identificând mecanismele prin care instrumentele digitale modifică tiparele de interacțiune, rolurile instituționale și așteptările

reciproce. Datele analizate au demonstrat o specializare funcțională clară între cele două canale: site-ul web instituțional a formalizat raportul dintre cetățean și administrație (spațiu preponderent formal, orientat spre servicii și proceduri, cu potențial de trasabilitate administrativă), în timp ce paginile Facebook au umanizat și dinamizat relația, generând o comunicare mai apropiată, mai frecventă și mai vizibilă public. Structura interacțiunilor pe Facebook s-a dovedit majoritar favorabilă reacțiilor (81,2%), în timp ce comentariile (7,9%) și distribuirile (11%) – forme mai angajante de participare – au rămas minoritare. Această repartiție arată că relația digitală este încă predominant superficială: cetățenii reacționează (aprobă sau dezaprobă), dar participă mai rar la dialog autentic.

6.2. De la guvernarea electronică 1.0 la 2.0

Tranziția de la modelul 1.0 (preponderent informativ și unidirecțional) la modelul 2.0 (participativ și dialogic) este în curs, dar profund inegală. Analiza datelor a arătat că aproximativ 56,5% dintre administrații operau preponderent în paradigma 1.0 sau într-un format hibrid cu dominantă 1.0 – cu scoruri web sub media grupei orașelor mici (12,32) –, în timp ce aproximativ 43,5% prezentau trăsături ale paradigmei 2.0, în special prin utilizarea

strategică a platformelor sociale și deschiderea față de forme mai consistente de feedback.

Această distribuție reflectă nu o simplă întârziere tehnologică, ci diferențe de viziune instituțională, leadership administrativ și cultură organizațională față de cetățean.

6.3. Tipologii ale relației (re)configurate prin guvernare electronică și rețele sociale

Pe baza analizei calitative și cantitative integrate, Capitolul 5 identifică patru modele relaționale distincte, care descriu nu doar stadii evolutive, ci și opțiuni strategice diferite în conceperea relației cu cetățenii:

6.3.1. Modelul informațional – 17,4% din administrații

Ancorat teoretic în concepția cibernetică a lui Karl W. Deutsch, modelul informațional extinde digital logica comunicării unidirecționale tradiționale. Comunicarea este preponderent formală, standardizată și orientată spre conformitate administrativă. Site-urile web sunt structurate după logica instituțională (nu după nevoile cetățeanului), cu limbaj tehnic și actualizări periodice prestabilite. Prezența pe Facebook este pasivă – un panou de anunțuri, nu un spațiu de dialog.

Administrații reprezentative: Hârlău, Dorohoi, Comănești. Caracteristici: scoruri web sub 1/10 la consultare; frecvența postărilor Facebook sub 0,5/zi; predominanța conținutului informativ standardizat; rata de răspuns la comentarii sub 30%; interacțiune totală sub 40 de interacțiuni per postare.

6.3.2. Modelul consultativ – 47,8% din administrații

Modelul consultativ se înscrie în tipologia clasică a participării cetățenești a lui Arnstein (1969), care distinge între nivelurile de „tokenism" – în care cetățenii sunt auziți, fără garanția că opiniile lor vor influența deciziile – și nivelurile superioare ale puterii cetățenești reale; consultarea reprezintă, în această taxonomie, o treaptă intermediară. Modelul consultativ introduce feedback-ul cetățenilor ca element de rutină administrativă, fără a modifica rolurile decizionale. Comunicarea devine bidirecțională moderată, cu mecanisme formale și informale de colectare a opiniilor.

Administrații reprezentative: Suceava, Darabani, Târgu Frumos. Caracteristici: Suceava deține scorul record la consultare (7,78/10) și generează 146,7 interacțiuni per postare Facebook; frecvența postărilor 0,5-1/zi; rată de răspuns la comentarii 30-60%.

6.3.3. Modelul participativ – 26,1% din administrații

Ancorat în conceptul de cultură civică participativă al lui Almond și Verba, modelul participativ aduce deliberarea și integrarea feedback-ului în procesele decizionale. Comunicarea devine multidirecțională, cu accent pe dialog substanțial și co-responsabilitate.

Administrații reprezentative: Fălticeni, Bârlad, Huși. Fălticeni prezintă scorul maxim la deliberare (10/10), o rată de răspuns la comentarii de 60-80% și utilizarea unui limbaj incluziv - noi, împreună - care reduce distanța instituțională.

6.3.4. Modelul colaborativ – 8,7% din administrații

Ancorat teoretic în conceptul de „we-government" Linders (2012), descrie prin modelul colaborativ transformarea cetățenilor din beneficiari ai serviciilor publice în co-creatori activi ai acestora, prin platforme digitale integrate. Cea mai avansată formă, în care granițele tradiționale dintre instituții și cetățeni se estompează în favoarea co-creării politicilor publice. Comunicarea este transformativă, personalizată avansat, cu integrare multicanal.

Administrații reprezentative: elemente identificabile la municipiul Iași (169,7 interacțiuni per postare; 1,53 postări/zi) și parțial la Fălticeni. Această tipologie rămâne cea mai rară, prezentă integral

doar în primele stadii la câteva autorități publice din cele 23 analizate.

6.4. Validarea ipotezelor cercetării

Capitolul 5 prezintă validarea sistematică a celor șapte ipoteze generale, integrând datele statistice cu interpretarea calitativă. Analiza sistematică a celor șapte ipoteze de cercetare a condus la obținerea un tablou de validare nuanțat, în care confirmările integrale, parțiale și cele cu inversare de direcție contribuie fiecare la expunerea unei imagini mai fidele a realității digitale a autorităților publice locale din regiunea de Nord-Est.

Ipotezele **I.1, I.2, I.5** și **I.7** au fost **confirmate integral**. Transformările instituționale au fost vizibile la 43,5% dintre autoritățile publice analizate, care au depășit paradigma informațională; preferința structurală pentru rețelele sociale a fost susținută de diferența de eficiență dintre Facebook (96,09 interacțiuni per postare) și site-urile web (~15 interacțiuni per actualizare); conținutul multimedia a generat cu 35 – 40% mai multe reacții și cu 45% mai multe distribuiri față de postările exclusiv text; iar frecvența ridicată a postărilor – ilustrată de cazurile autorităților publice din Iași (1,53 postări/zi → 169,7 interacțiuni/postare), Suceava (1,37 postări/zi → 146,7) și Bacău

(131,9 interacțiuni/postare) – s-a asociat sistematic cu nivele superioare de participare cetățenească. Ipoteza **I.6** a fost confirmată moderat: corelația globală între performanța web și interacțiunile Facebook ($\rho = 0,43$) a fost pozitivă și semnificativă statistic, atingând intensitatea maximă în relația dintre consultarea instituțională și comentariile pe Facebook ($\rho = 0,64$) – relație care a reflectat o cultură organizațională orientată spre dialog, transferabilă între cele două canale digitale. Ipoteza **I.3** a fost confirmată parțial, într-un sens care recalibrează ipoteza însăși: deși dimensiunea urbană – factorul instituțional cantitativ cel mai evident – nu a determinat performanța în direcția așteptată, factorii instituționali calitativi (leadership administrativ, cultură organizațională, proximitate comunitară) s-au dovedit determinanți mai puternici decât resursele materiale.

Confirmarea parțială nu reprezintă o infirmare, ci o recalibrare a tipului de caracteristici instituționale cu putere explicativă. Ipoteza **I.4** a fost confirmată integral, dar cu o inversare de direcție față de predicțiile noastre bazate pe referințele bibliografice analizate în teză. Contrar așteptării că orașele mari vor performa superior, autoritățile publice din orașele mici din regiune au obținut scoruri superioare la subdimensiunile decizie și monitorizare pe web, respectiv la comentarii și distribuiri pe Facebook – inversare care

constituie nucleul empiric al conceptului de paradox dimensional, constatat și valorificat într-una dintre contribuțiile teoretice originale ale tezei.

Notă*:* *Ipoteza* **I.4***: confirmare în două trepte.*
Confirmarea ipotezei I.4 ilustrează un moment de rigoare metodologică esențial: cercetarea nu a impus o concluzie, ci a descoperit-o treptat, prin aprofundarea analizei.

Treapta 1 – Secțiunea 3.7.6 a tezei (analiza comparativă): *Diferențele dintre orașele mari și cele mici au fost identificate ca semnificative statistic la nivelul indicatorilor Distribuiri și Comentarii – Facebook, respectiv al scorurilor web la subdimensiunile Decizie și Monitorizare. Totuși, gradul de integrare a canalelor digitale nu putea fi evaluat complet în acest stadiu. Concluzie intermediară: I.4 se confirmă parțial.*

Treapta 2 – Secțiunea 3.7.11 (analiza profilurilor digitale): *Prin construirea profilurilor strategice, segregarea sistematică devine vizibilă structural: niciun oraș mare nu are o orientare exclusivă spre web, iar profilul echilibrat reunește doar două orașe mari (Suceava și Bârlad); 4 din 5 orașe cu profil „Social Media Performer" sunt din categoria orașe mari. Excepția este autoritatea publică Botoșani – cel mai mare oraș cu profil minim – care confirmă că tendința nu este deterministă, ci reflectă diferențe de viziune instituțională și angajament strategic.*

Concluzie finală*: I.4 se confirmă integral, însă într-o direcție neașteptată. Această progresie nu reprezintă o corecție, ci aprofundarea firească a analizei: o ipoteză confirmată prin acumularea de evidențe la niveluri succesive de complexitate.*

6.5. Notă critică – contextul excepțional

Confirmarea ipotezelor în condițiile unei crize democratice fără precedent în România post-decembristă a impus o interpretare nuanțată. Eșecul predicțiilor optimiste privind intensificarea comunicării în perioadele electorale a constituit, paradoxal, un rezultat semnificativ al prezentei cercetări. Datele au contrazis fundamental așteptările: administrația publică locală nu a valorificat momentele de maximă mobilizare civică și a demonstrat o retragere instituțională în perioade de tensiune politică, incompatibilă cu funcția de comunicare publică a autorităților locale.

VII. OPTIMIZAREA RELAȚIEI PRIN GUVERNARE ELECTRONICĂ ȘI REȚELE SOCIALE (Capitolul 6 al tezei)

7.1. Cadrul strategic general

Capitolul 6 realizează tranziția de la constatările descriptive și interpretative la recomandările prescriptive, formulând un cadru strategic coerent pentru optimizarea relației autoritate publică locală – cetățeni în era digitală.

Cadrul strategic pornește de la premisa fundamentală demonstrată empiric: corelația pozitivă moderată ($\rho = 0,43$) dintre performanța web și interacțiunile Facebook demonstrează că

investiția în ambele canale se consolidează reciproc. Strategia optimă nu presupune alegerea unui canal în detrimentul celuilalt, ci dezvoltarea unui ecosistem digital integrat, în care fiecare platformă îndeplinește funcțiile pentru care este cel mai potrivită. Paradoxul dimensional (discutat în secțiunea anterioară) fundamentează o premisă strategică esențială: strategia și angajamentul pot compensa constrângerile de resurse.

7.2. Cinci principii fundamentale pentru o relație digitală eficientă

Cadrul strategic propus se articulează în jurul a cinci principii fundamentale, derivate din analiza empirică și din modelele de maturitate identificate în literatura internațională. **Primul**, cel al complementarității strategice, presupune valorificarea diferențiată a punctelor forte specifice fiecărui canal: site-ul web pentru servicii administrative complexe, transparență instituțională și participare formală, respectiv Facebook pentru comunicare rapidă, dialog informal și mobilizare comunitară. **Al doilea principiu**, al continuității relaționale, vizează asigurarea coerenței experienței digitale pe toate platformele, astfel încât cetățenii să poată migra natural între canale fără întreruperi sau contradicții în experiența digitală. Bidirecționalitatea reală – **cel de-al treilea principiu** – presupune depășirea modelului unidirecțional dominant prin

dezvoltarea capacității instituționale de răspuns și dialog, inclusiv prin proceduri clare de răspuns în maximum 24 – 48 de ore și prin sisteme de urmărire a sesizărilor cetățenești. **Centrarea pe experiența cetățeanului** implică reorganizarea comunicării digitale în jurul nevoilor și preferințelor reale ale cetățenilor, nu al structurii organigrafice a instituției. **Cel de-al cincilea principiu**, al adaptabilității contextuale, recunoaște că nu există un model universal optim și că strategia digitală trebuie calibrată în funcție de specificul comunității locale, recunoscând diversitatea contextuală a celor 23 de autorități publice locale analizate.

7.3. Trasee strategice propuse pentru evoluția relațională

Modelul de maturitate digitală identificat a permis structurarea a patru trasee evolutive diferențiate, corespunzătoare celor patru modele relaționale (niveluri de maturitate digitală) descrise anterior.

Autoritățile publice locale din modelul informațional (17,4% din eșantion) au ca prioritate **tranziția de la prezență la interacțiune**, prin standardizarea prezenței digitale de bază, implementarea unui calendar editorial simplu pentru Facebook și construirea unei identități digitale coerente. Cele din modelul consultativ (47,8% din eșantion) sunt orientate spre **tranziția de la**

interacțiune la dialog, prin diversificarea funcționalităților interactive, îmbunătățirea coordonării între canale și implementarea regulilor interne de comunicare digitală integrată. Autoritățile publice din modelul participativ (26,1% din eșantion) vizează **tranziția de la dialog la participare**, prin dezvoltarea unei strategii digitale coerente multicanal, integrarea tehnică a canalelor și personalizarea comunicării pe segmente de public. În fine, cele 8,7% dintre autoritățile publice locale care prezintă elemente ale modelului colaborativ au ca orizont **tranziția de la participare la parteneriat**, prin implementarea unui cadru organizațional complet integrat, co-crearea politicilor publice și valorificarea strategică a datelor.

7.4. Strategii specifice pentru optimizarea site-urilor web

Pe baza scorurilor medii regionale – consultare: 1,52/10 și monitorizare: 1,45/10, cele mai subdezvoltate subdimensiuni ale participării – sunt propuse intervenții concrete pe patru paliere complementare. Restructurarea centrată pe utilizator vizează reorganizarea arhitecturii informaționale în jurul situațiilor de viață ale cetățenilor – taxe, urbanism, asistență socială – și nu al organigramei instituției. Dezvoltarea funcționalităților participative presupune introducerea formularelor online pentru

propuneri și petiții, a platformelor de sondaj public, a forumurilor moderate de discuție și a sistemelor de bugete participative. Simplificarea și accesibilitatea implică optimizarea pentru dispozitive mobile, utilizarea unui limbaj clar și respectarea standardelor de accesibilitate pentru persoanele cu dizabilități. În fine, integrarea cu platformele sociale vizează afișarea fluxurilor actualizate de pe Facebook pe site și crearea de linkuri directe din postările Facebook către secțiunile relevante ale site-ului – formulare de sesizări, agenda ședințelor, proiecte în consultare.

7.5. Strategii specifice pentru utilizarea rețelelor sociale

Rata de răspuns de 38% și frecvența de 0,57 postări/zi lasă un potențial imens neexploatat, iar recomandările formulate vizează cinci direcții de intervenție. Planificarea editorială strategică presupune construirea unui calendar bazat pe tiparele temporale de audiență identificate empiric, cu accent pe intervalul marți-joi, când se înregistrează cu 15–25% mai multe interacțiuni decât în weekend. Diversificarea conținutului vizează echilibrarea informațiilor administrative cu conținut multimedia – imagini și video – care generează cu 35–40% mai multe interacțiuni și cu 45% mai multe distribuiri față de postările exclusiv text. Îmbunătățirea capacității de răspuns implică stabilirea unui

obiectiv de 80% comentarii cu răspuns în maximum 24 de ore, dat fiind că răspunsurile în primele 24 de ore generează de 2–3 ori mai multă interacțiune ulterioară. Valorificarea distribuirilor ca amplificatori comunitari presupune colaborarea cu multiplicatorii de mesaj locali – lideri de opinie, pagini comunitare, grupuri civice – pentru extinderea acoperirii organice. Nu în ultimul rând, stimularea deliberării autentice implică adresarea de întrebări specifice cetățenilor, prezentarea opțiunilor alternative și transparența privind modul în care feedbackul primit influențează deciziile administrative.

7.6. Modelul optim de complementaritate

Modelul propus se articulează în jurul a patru elemente structurale care definesc ecosistemul digital integrat. Facebook este rezervat comunicării rapide, dialogului informal și mobilizării comunitare – anunțuri urgente, informații zilnice, ton apropiat de cetățean. Site-ul web este destinat serviciilor administrative complexe, consultărilor structurate, proceselor decizionale formale și arhivei documentare. Între cele două canale digitale sunt implementate mecanisme clare de transfer bidirecțional: postările Facebook direcționează cetățenii spre formulare și consultări de pe site, în timp ce site-ul afișează întrebările frecvente actualizate din

comentariile Facebook. Întregul ecosistem este adaptat profilului demografic și cultural al comunității locale, recunoscând că nu există un model universal.

Autoritățile publice locale din categoria Digital Integrator – 30,4% din eșantion – demonstrează concret beneficiile acestei abordări: Fălticeni, Suceava și Huși au reușit să obțină performanțe ridicate simultan pe ambele canale, generând ceea ce teza denumește o spirală pozitivă a participării: prezența activă → stimularea interacțiunii → răspunsuri prompte → creșterea încrederii → participare susținută și aprofundată.

VIII. CONCLUZII GENERALE, CONTRIBUȚII ORIGINALE ȘI LIMITĂRI ALE CERCETĂRII

8.1. Sinteza constatărilor empirice esențiale

Cercetarea doctorală a evidențiat patru constatări empirice majore cu caracter general. **Prima** privește eterogenitatea guvernării electronice locale urbane: profilurile de dezvoltare digitală diferă semnificativ între administrații și nu se explică prin dimensiunea urbană sau volumul de resurse, factorii calitativi – leadership, cultură organizațională, viziune strategică, proximitate comunitară – explicând diferențe mai mari decât dotarea materială. **A doua** constatare vizează utilizarea predominant unidirecțională

a rețelelor sociale: deși răspândite universal, platformele sociale sunt folosite preponderent ca panouri de anunțuri, nu ca spații de dialog, rata de răspuns la comentarii de 38% și predominanța reacțiilor simple – 81,2% din totalul interacțiunilor – confirmând această realitate. **A treia** constatare privește relațiile sistematice, dar nu triviale, dintre web și Facebook: corelația globală moderată ($\rho = 0,43$) arată că autoritățile publice locale cu funcționalități web interactive tind să demonstreze și practici mai mature pe Facebook, iar deși Facebook generează eficiență superioară (96,09 față de ~15 interacțiuni per actualizare), complementaritatea optimă rezultă din coerența canalelor, nu din suprastimularea unuia singur. **A patra** constatare, și poate cea mai importantă din perspectiva modelului propus, este că între canalele digitale există complementaritate, nu substituție: cercetarea infirmă ipoteza că administrațiile ar compensa deficiențele unui canal prin supradimensionarea celuilalt, modelul de succes presupunând co-utilizarea integrată și strategică a ambelor platforme.

Răspunsul la întrebarea centrală a cercetării este afirmativ: datele empirice au demonstrat că instrumentele digitale – site-urile web instituționale și platforma Facebook – (re)configurează relația autoritate publică locală – cetățeni în regiunea de Nord-Est, însă această (re)configurare este profund inegală și incompletă.

Aproximativ 43,5% dintre autoritățile publice locale au depășit paradigma informațională, adoptând forme consultative sau participative de interacțiune. Corelația pozitivă moderată între performanța web și interacțiunea pe Facebook ($\rho = 0,43$) confirmă că instrumentele digitale se consolidează reciproc atunci când sunt utilizate strategic. Totodată, „deficitul de funcționalități" prezent la 60% dintre autoritățile publice și pasivitatea digitală instituțională din perioada crizei democratice arată că potențialul transformator al acestor instrumente rămâne în mare parte nevalorificat. (Re)configurarea relației este în curs – vizibilă, măsurabilă, dar structural insuficientă.

Aceleași date empirice au permis la finalul cercetării răspunsuri articulate la fiecare dintre întrebările formulate în debutul acesteia:

Dacă autoritățile publice locale folosesc instrumentele digitale – răspunsul este afirmativ și universal: toate cele 23 de administrații publice de orașe dețin prezență atât pe site-uri web instituționale, cât și pe platforma Facebook.

Cum le folosesc? Predominant unidirecțional și informațional: 56,5% dintre administrații operează preponderent în paradigma e-government 1.0 sau într-un format hibrid, Facebook-ul este utilizat ca panou de afișare anunțuri (81,2% reacții simple,

rată de răspuns la comentarii de doar 38%), iar funcționalitățile participative avansate – consultare, deliberare, co-decizie – rămân dramatic subdezvoltate (scor mediu regional: 11,74 din 50 de puncte posibile).

Ce impact au asupra relației cu cetățenii? Instrumentele digitale (re)configurează relația, dar incomplet: acolo unde sunt utilizate strategic și integrat – cazurile Fălticeni, Suceava, Iași – se generează o spirală pozitivă a participării, cu creșterea vizibilă a angajamentului civic. La nivelul întregului eșantion însă, reconfigurarea rămâne superficială: cetățenii reacționează, dar participă rar la dialog autentic, iar la aproximativ 60% dintre administrațiile publice analizate funcționalitățile participative ale site-urilor rămân limitate în raport cu interacțiunea de pe Facebook (deficitul de funcționalități).

De ce există diferențe semnificative între autoritățile publice? Paradoxal, nu dimensiunea urbană și nici volumul resurselor materiale nu explică diferențele de performanță – concluzie sintetizată în conceptul de paradox dimensional. Factorii determinanți sunt calitativi: leadership-ul administrativ, cultura organizațională și proximitatea comunitară. Botoșani – al treilea cel mai mare oraș din eșantion – se regăsește în profilul *digital minim*, în timp ce Fălticeni, un oraș mic, obține scorul regional

maxim. Această concluzie recalibrează fundamental înțelegerea factorilor de succes în guvernarea electronică locală.

Care sunt modelele eficiente de implementare? Cercetarea doctorală identifică un model integrat, articulat pe cinci principii (complementaritate strategică, continuitate relațională, bidirecționalitate reală, centrare pe experiența cetățeanului și adaptabilitate contextuală), ilustrat concret de profilul *digital integrator* și de bunele practici documentate la Fălticeni, Suceava și Iași. Aceste modele, împreună cu matricea de impact și oportunități și cadrul orientativ din Anexa 4, constituie răspunsul practic al cercetării la nevoia de politici de digitalizare fundamentate empiric – răspuns adresat atât administrațiilor publice din regiune, cât și factorilor de decizie de la nivel național interesați de optimizarea guvernării electronice locale.

8.2. Contribuții originale: teoretice, metodologice, practice

A. Contribuții teoretice

1. Conceptualizarea paradoxului dimensional. Identificarea, denumirea și valorificarea teoretică, în contextul administrației publice locale din România, a fenomenului prin care unitățile administrativ-teritoriale de dimensiuni reduse obțin performanțe superioare față de orașele mari la anumite subdimensiuni ale

participării cetățenești digitale (decizie: 3,12 vs. 1,43; monitorizare: 1,56 vs. 1,19; comentarii: +17,33%; distribuiri: +65,57%).

Cadrul conceptual propus extinde teoria implementării guvernării electronice prin includerea factorilor non-dimensionali (leadership, cultură organizațională, proximitate comunitară, flexibilitate administrativă) alături de factorii structurali tradiționali.

2. Conceptualizarea deficitului de funcționalități. Identificarea și măsurarea empirică a situației (prezente la ~60% dintre administrații) în care autoritățile înregistrează interacțiune spontană ridicată pe Facebook dar oferă funcționalități participative limitate pe site-urile web. Conceptul explică un dezechilibru structural în ecosistemul digital public: energia civică manifestată informal nu este captată și valorificată în procese decizionale structurate.

3. Tipologia empirică a profilurilor de participare cetățenească digitală. Prima tipologie sistematică bazată pe date empirice pentru România a profilurilor de participare cetățenească pe site-urile web instituționale, cu cinci profiluri distincte (**complet, orientat spre informare, consultare, deliberare, decizie și monitorizare**) — distinctă de tipologia profilurilor de interacțiune

digitală integrată web–Facebook (**Digital Integrator, Web Champion, Social Media Performer, Digital Laggard**), prezentată în secțiunea 4.6.

4. Modelul complementarității asimetrice web–social media. Depășind dihotomia simplificatoare din literatura internațională (substituție vs. complementaritate perfectă), teza propune un model nuanțat al relației asimetrice dintre cele două tipuri de platforme, cu grade variabile de sinergie pe diferite subdimensiuni funcționale.

B. Contribuții metodologice

1. Metodologia integrată de analiză simultană web și social media. Prima cercetare doctorală românească în care se implementează această abordare la nivel de eșantion semnificativ (23 orașe × 2 canale = 46 unități de analiză). Protocol metodologic complet replicabil pentru alte regiuni.

2. Sistemul de ponderare echilibrată pentru instrumentul Holzer și Kim. Rescalarea instrumentului Holzer și Kim pentru asigurarea comparabilității subdimensiunilor participării cetățenești, prin redistribuirea echilibrată a scorurilor: 10 puncte per dimensiune, maxim 50 puncte total. Rescalarea elimină suprareprezentarea unui singur item (itemul 100, care deținea 50%

din scorul instrumentului original) și ponderea inegală a subdimensiunilor cu număr diferit de itemi și permite comparații corecte între cele cinci subdimensiuni ale participării.

3. Cadrul de măsurare a corelațiilor dezagregate web–Facebook. Identificarea și măsurarea corelațiilor specifice între subdimensiunile participării web și indicatorii de interacțiune pe rețelele sociale (5 perechi de parametri conceptual relevante), oferind o înțelegere mult mai nuanțată decât analizele agregate anterioare.

4. Metodologia de validare prin comparare cu bune practici internaționale. Integrarea unei etape explicite de validare externă prin compararea profilurilor identificate cu modelele de maturitate digitală și bunele practici documentate în literatura internațională.

C. Contribuții practice

1. Matricea de impact și oportunități. Instrument strategic operațional dual (diagnostic și direcții de evoluție) care plasează fiecare administrație într-una din cele patru categorii (coerență pozitivă, deficit de funcționalități, deficit de utilizare, nivel minim) și propune trasee strategice adaptate nivelului de maturitate.

2. Corpusul integrat de date empirice pentru regiunea de Nord-Est. Primul set de date care integrează evaluări complete ale

site-urilor web (2.300 puncte de date) și date de interacțiune Facebook (394 postări, 37.860 interacțiuni) pentru orașele mari și mici din regiune.

3. Cadrul orientativ (Anexa 4). Instrument aplicativ în 5 etape (diagnostic, direcții strategice, paradox dimensional, indicatori de monitorizare, limitări), cu 10 tabele detaliate, destinat practicienilor din administrația publică locală.

4. Documentarea bunelor practici regionale. Descrierea detaliată a modelelor de excelență: Fălticeni (model integrat, 24,44/50, lider regional absolut), Suceava (model consultativ, 7,78/10 la Consultare), Iași (lider pe Facebook, 169,7 interact./postare), Bârlad (model echilibrat pentru orașe medii).

8.3. Limitările cercetării

Cercetarea a operat în condiții de constrângeri metodologice, temporale, geografice și contextuale, recunoscute explicit. Din **perspectivă temporală**, datele Facebook au fost colectate pe o perioadă de 30 de zile, fără posibilitatea analizei variațiilor sezoniere sau a tendințelor longitudinale, limitare atenuată parțial prin diversitatea contextuală înaltă a celor 30 de zile monitorizate. Din **perspectivă geografică**, cercetarea vizează exclusiv regiunea de Nord-Est a României, cu particularitățile sale demografice și

economice, astfel că replicarea în alte regiuni poate genera rezultate cantitativ diferite – deși tiparele structurale identificate și valorificate, **paradoxul dimensional** și **deficitul de funcționalități**, ar trebui să rămână relevante. Limitările metodologice derivă din faptul că evaluarea site-urilor web s-a bazat pe analiza funcționalităților disponibile, nu pe date de utilizare efectivă, iar datele Socialinsider oferă informații agregate, fără segmentare demografică a utilizatorilor. În fine, din **perspectiva contextului**, colectarea datelor Facebook în perioada excepțională a crizei democratice post-electorale din noiembrie–decembrie 2024 poate afecta generalizarea rezultatelor – deși, reinterpretat din această perspectivă, contextul excepțional nu limitează, ci amplifică relevanța concluziilor privind pasivitatea digitală instituțională.

8.4. Direcții viitoare de cercetare

Prezenta cercetare doctorală deschide mai multe direcții de investigație care pot aprofunda și extinde rezultatele obținute.

O primă direcție vizează realizarea unor **studii longitudinale** privind evoluția profilurilor digitale ale administrațiilor publice din regiune pe perioade mai lungi (6 luni, 1 an, 3 ani), care să surprindă impactul schimbărilor legislative, al ciclurilor electorale și al

transformărilor tehnologice asupra comunicării digitale instituționale. O a doua direcție de dezvoltare constă în **extinderea metodologiei integrate** în alte regiuni ale României (de exemplu, București-Ilfov), ceea ce ar permite o perspectivă comparativă națională și ar facilita identificarea unor tipare structurale dincolo de specificul regiunii Nord-Est.

Nu în ultimul rând, cercetarea de față a analizat guvernarea electronică exclusiv din perspectivă instituțională. O direcție complementară esențială o reprezintă **investigarea perspectivei cetățenești**, prin sondaje și interviuri care să furnizeze date privind percepțiile, așteptările și comportamentele digitale ale utilizatorilor, inclusiv prin instrumente de colectare a datelor demografice care respectă GDPR.

Rezultatele studiului au evidențiat, de asemenea, că factorii de natură cantitativă nu explică în totalitate variațiile observate între autoritățile publice locale din orașele analizate. Prin urmare, o direcție fertilă de cercetare o constituie **analiza factorilor non-dimensionali** – leadership, cultură organizațională, rețele informale de bune practici – și a modului în care aceștia condiționează adoptarea instrumentelor participative avansate.

Pe un orizont de timp mai îndepărtat, evoluțiile tehnologice rapide justifică **cercetarea potențialului instrumentelor de**

inteligență artificială, blockchain și IoT în reconfigurarea relației dintre autoritățile publice locale și cetățeni, în cadrul paradigmei guvernării electronice 3.0. În fine, constatarea privind pasivitatea instituțională înregistrată în perioada electorală noiembrie-decembrie 2024 deschide o direcție distinctă, anume **investigarea rezilienței democratice** a autorităților publice locale în contexte de criză digitală și polarizare politică.

Bibliografie (selectivă)

I. Cărți

Dahl, Robert A., *Polyarchy: Participation and Opposition*, Yale University Press, New Haven, 1971.

Fountain, Jane E., *Building the Virtual State: Information Technology and Institutional Change*, Brookings Institution Press, Washington, DC, 2001.

Gramberger, Marc, *Citizens as Partners. OECD Handbook on Information, Consultation and Public Participation in Policy-making*, OECD Publishing, Paris, 2001.

Heeks, Richard, *Information and Communication Technology for Development (ICT4D)*, Routledge, Londra–New York, 2017.

Holzer, Marc; **Kim**, Seang-Tae, *Digital Governance in Municipalities Worldwide: An Assessment of Municipal Web Sites Throughout the World*, E-Governance Institute / National Center for Public Productivity, Rutgers University – Newark, Newark, NJ, 2003.

Lijphart, Arend, *Patterns of Democracy: Government Forms and Performance in Thirty-Six Countries*, Yale University Press, New Haven, 1999.

Peters, Guy B., *The Politics of Bureaucracy: An Introduction to Comparative Public Administration*, ediția a VI-a, Routledge, London, 2010.

Putnam, Robert D., *Making Democracy Work: Civic Traditions in Modern Italy*, Princeton University Press, Princeton, 1993.

van Dijk, Jan A.G.M., *The Digital Divide*, Polity Press, Cambridge, 2019.

II. Articole și studii

Agostino, Deborah; **Arnaboldi**, Michela, „A Measurement Framework for Assessing the Contribution of Social Media to Public Engagement: An Empirical Analysis on Facebook", în: *Public Management Review*, vol. 18, nr. 9, 2016, pp. 1289–1307, https://doi.org/10.1080/14719037.2015.1100320.

Arnstein, Sherry R., „A Ladder of Citizen Participation", în: *Journal of the American Institute of Planners*, vol. 35, nr. 4, 1969, pp. 216–224, https://doi.org/10.1080/01944366908977225.

Bangero, Hyacinth Balediata, „Best practices in e-government communication: Lessons from the local Governments' use of official Facebook pages", în: *Government Information Quarterly*, vol. 42, nr. 1, 2025, art. 101048, https://doi.org/10.1016/j.giq.2025.101048.

Bonsón, Enrique; **Royo**, Sonia; **Ratkai**, Melinda, „Citizens' Engagement on Local Governments' Facebook Sites. An Empirical Analysis: The Impact of Different Media and Content Types in Western Europe", în: *Government Information Quarterly*, vol. 32, nr. 1, 2015, pp. 52–62.

Bonsón, Enrique; **Torres**, Lourdes; **Royo**, Sonia; **Flores**, Francisco, „Local e-government 2.0: Social media and corporate transparency in municipalities", în: *Government Information Quarterly*, vol. 29, nr. 2, 2012, pp. 123–132.

Epstein, Ben, „Two decades of e-government diffusion among local governments in the United States", în: *Government Information Quarterly*, vol. 39, nr. 4, 2022, art. 101665, https://doi.org/10.1016/j.giq.2021.101665.

Gavriluță, Nicu; **Stoica**, Virgil; **Fârte**, Gheorghe Ilie, „The Official Website as an Essential E-Governance Tool: A Comparative Analysis of the Romanian Cities' Websites in 2019 and 2022", în: *Sustainability*, vol. 14, nr. 11, 2022, art. 6863, https://doi.org/10.3390/su14116863.

Graham, Melissa W.; **Avery**, Elizabeth J.; **Park**, Sejin, „The role of social media in local government crisis communications", în: *Public Relations Review*, vol. 41, nr. 3, 2015, pp. 386–394, https://doi.org/10.1016/j.pubrev.2015.02.001.

Hofmann, Sara; **Beverungen**, Daniel; **Räckers**, Michael; **Becker**, Jörg, „What makes local governments' online communications successful? Insights from a multi-method analysis of Facebook", în: *Government Information Quarterly*, vol. 30, nr. 4, 2013, pp. 387–396, https://doi.org/10.1016/j.giq.2013.05.013.

Kettl, Donald F., „The transformation of governance: globalization, devolution, and the role of government", în: *Public Administration Review*, vol. 60, nr. 6, 2000, pp. 488–497.

Linders, Dennis, „From e-government to we-government: Defining a typology for citizen coproduction in the age of social media", în: *Government Information Quarterly*, vol. 29, nr. 4, 2012, pp. 446–454.

Mergel, Ines; **Bretschneide**r, Stuart I., „A three-stage adoption process for social media use in government", în: *Public Administration Review*, vol. 73, nr. 3, 2013, pp. 390–400.

Mossberger, Karen; **Wu**, Yonghong; **Crawford**, Jared, „Connecting citizens and local governments? Social media and interactivity in major U.S. cities", în: *Government Information Quarterly*, vol. 30, nr. 4, 2013, pp. 351–358.

Porumbescu, Gregory A., „Linking public sector social media and e-government website use to trust in government", în: *Government Information Quarterly*, vol. 33, nr. 2, 2016, pp. 291–304.

Schmidthuber, Lisa; **Hilgers**, Alex; **Ingrams**, Denis, „Government Openness and Public Trust: The Mediating Role of Democratic Capacity", în: *Public Administration Review*, vol. 81, nr. 1, 2021, pp. 91–109.

Song, Changsoo; **Lee**, Jooho, „Citizens' Use of Social Media in Government, Perceived Transparency, and Trust in Government", în: *Public Performance & Management Review*, vol. 39, nr. 2, 2016, pp. 430–453, https://doi.org/10.1080/15309576.2015.1108798.

Stoica, Virgil; **Ilaș**, Andrei, „Romanian Urban e-Government. Digital Services and Digital Democracy in 165 Cities", în: *Electronic Journal of e-Government*, vol. 7, nr. 2, 2009, pp. 171–182.

Urs, Nicolae, „Folosirea social media în administrația publică din România. Studiu pilot", în: *Revista Transilvană de Științe Administrative*, vol. 1, nr. 36, 2015, pp. 124–132.

Vicente, Maria Rosalía; **Novo**, Amparo, „An empirical analysis of e-participation: The role of social networks and e-government over citizens' online engagement", în: *Government Information Quarterly*, vol. 31, nr. 3, 2014, pp. 379–387, https://doi.org/10.1016/j.giq.2013.12.006.

III. Rapoarte și documente oficiale

International **A**ssociation for **P**ublic Participation (IAP2), *IAP2 Spectrum of Public Participation*, IAP2 International Federation, 2018.

Mickoleit, Arthur, „Social Media Use by Governments: A Policy Primer to Discuss Trends, Identify Policy Opportunities and Guide Decision Makers", în: *OECD Working Papers on Public Governance*, nr. 26, OECD Publishing, Paris, 2014, pp. 1–72, https://doi.org/10.1787/5jxrcmghmk0s-en.

United **N**ations Department of Economic and Social Affairs, *United Nations E-Government Survey 2014: E-Government for the Future We Want*, United Nations, New York, 2014.

IV. Lista lucrărilor publicate cu linkuri de acces:

Loghin Dumitriu, Nicoleta, „Reflecții asupra guvernării electronice: provocări, limitări și așteptări (ne)realiste / Reflections on Electronic Government: Challenges, Limitations and (Un)Realistic Expectations", în: *Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza" din Iași - Științe Politice*, vol. XVIII, 2023, pp. 67–86. https://doi.org/10.5281/zenodo.17286563.

Loghin Dumitriu, Nicoleta, „Digital Public Administration, Challenges and Opportunities", în: *Teoria și Practica Administrării Publice. Materiale ale Conferinței științifico-practice internaționale (Ediția XXVII), Chișinău, Moldova, 19 mai 2023*, Zenodo, 2023, pp. 68–76. https://doi.org/10.5281/zenodo.17287705.

Stoica, Virgil; **Loghin Dumitriu**, Nicoleta, „Social Networks in Politics and Administration", în: *Revista de Științe Politice. Revue des Sciences Politiques*, nr. 82, 2024, pp. 9–21. https://doi.org/10.5281/zenodo.17292211.

Loghin Dumitriu, Nicoleta; **Stoica**, Virgil, „Social networks and civic participation: analysis of 23 institutional Facebook pages from Romania's North–East region", în: *Revista de Științe Politice. Revue des Sciences Politiques*, nr. 84, 2024, pp. 34–53. https://doi.org/10.5281/zenodo.17292421.

Loghin Dumitriu, Nicoleta; **Stoica**, Virgil; **Stoica**, Victor, „Small Cities, Big Engagement? A Dimensional Paradox in Datafied Local Political Communication", în: Social Sciences, vol. 15, nr. 10, 2026, art. 651. https://doi.org/10.3390/socsci15100651.